

Андрій СОЛОДКОВ,
Голова Вищого спеціалізованого суду України
з розгляду цивільних і кримінальних справ

Доброго дня, шановні учасники конференції!

Від імені Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ дозвольте висловити всім вам повагу і вітання з початком роботи міжнародної науково-практичної конференції.

Мені приємно, що організатором конференції спільно з Адміністрацією Президента України та Радою Європи традиційно є Національна школа суддів України, що готує майбутніх суддів, на яких покладатимуться завдання побудови в Україні демократичної й правової держави. Це – надзвичайно складне завдання, яке охоплює проведення судової реформи, реформування правоохоронних органів, а також пошук оптимальних шляхів удосконалення чинного законодавства України.

Цілком природним є те, що в сучасних умовах наукові конференції юристів не обходяться без розгляду питань практики застосування нового Кримінального процесуального кодексу (КПК) України.

Новий Кодекс був визнаний міжнародними експертами, науковцями та практиками та став законом, який забезпечує реалізацію демократичних засад кримінального провадження, реалізує можливість прийняття судом у розумні строки законних, обґрунтованих та справедливих рішень.

Вищий спеціалізований суд України з метою забезпечення єдності судової практики та однакового застосування загальними судами положень КПК проводить координаційні наради. Судам нижчих ланок надаються методичні рекомендації, готуються відповідні узагальнення, проводяться «круглі столи» і семінари у режимі відеоконференцзв'язку тощо.

Вважаю, що основною перевагою КПК 2012 р. можна вважати його більш чітку структурованість і детальне врегулювання етапів кримінального провадження. Відзначу і появу принципово нових інститутів у кримінальному провадженні, таких як інститути слідчих суддів, суду присяжних, укладення угод, що створює законодавчу основу для здійснення кримінального судочинства за європейськими зразками та надає більше можливостей для ефективного захисту прав учасників кримінального судочинства.

Після набрання чинності новим КПК має місце тенденція до гуманізації сфери кримінальної юстиції, значно збільшилась кількість винесених виправдувальних вироків, запроваджено новий вид забезпечення – домашній арешт і грошова застава. Відбулося кардинальне зменшення кількості осіб, що тримаються у СІЗО, і випадків затримань, обшуків, а з іншого боку – суттєво збільшилась кількість укладених угод про примирення.

Новий КПК відображає європейські стандарти та європейську практику судового розгляду кримінальних справ. Він встановлює процесуальну рівність і змагальність сторін. Розширюються права підозрюваних, потерпі-

лих; оновлюється процедура досудового розслідування; удосконалюється процедура судового контролю й оскарження судових рішень. На сьогодні фактично відсутній інститут повернення справ на додаткове розслідування, що часто призводило до необґрунтованого затягування строків розгляду справ.

Вважаю, що перші результати, отримані за період дії нового Кодексу, є позитивними для українського суспільства та мають наслідком суттєву гуманізацію кримінального процесу, адже його ключовими положеннями є неухильне дотримання прав людини, забезпечення реальної рівності процесуальних можливостей сторін кримінального провадження та утвердження змагальності сторін.

Вивчення проблем застосування на практиці нового КПК прямо пов'язане з визначенням перспектив його застосування відповідно до європейських стандартів. Цьому має слугувати широка спільна дискусія науковців і практиків, суддів та правників, всебічне обговорення, обмін думками, досвідом, напрацювання рекомендацій з метою застосування Кодексу на практиці.

Сподіваюся, що сьогодні у вас буде можливість плідно поспілкуватися та отримати новий досвід у сфері застосування КПК України. Бажаю учасникам конференції творчої наснаги в обговоренні запропонованих питань.